

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Matthaei Tympii Aureum Specvlvm Principvm,
Consiliariorvm Iudicvm, Consvlvm, Senatorvm, Et Aliorvm
Magistratvum Cvm Ecclesiasticorum tum Politicorum
omnium**

Tympe, Matthäus

Coloniae Agrippinae, 1617

65 Publica commoda anteponeere priuatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52641)

nem adhibuerint, non affectam partem in dolore relinquunt; sed hunc, placidè rigando ac perfundendo amoliuntur. (*Plur. ibid.*) 12. Ostèdatur, nos hæcenus longè melius de aliquo iudicasse & sensitse, quàm re ipsa nunc deprehendamus. 13. proferratur, ac cõmendentur præclara tũ dicta, tũ facta parentum, aut maiorum. Hæc enim, nisi extremè improbi extiterint posteri, eos emendant, ac corrigunt. 14. Conuitia & maledicta vitentur; si maledicentibus respondendũ, & eorũ ora obturanda, respondeatur breuiter, sine ira & bile, cõmotione ac stomacho: adhibeatur mansuetudo, ac lenitas: vsurpetur iocus & gratia quædã, quæ tamen mordeat Nam maledicta, & conuitia magis maledicentem deformant, ac pudore suffundunt, quàm eum, cui maledicitur. Eadem magnorũ negotiorum cõfusionem faciunt, ita vt sæpe neglectis rebus personalia tractentur. Hisce de causis necessum est, vt qui clauis Reip. tenens, ad gubernacula sedet, prudenti in reprehensionibus & poenis vtatur moderatione.

SIGNVM LXV.

PUBLICA COMMODA ANTEPONERE priuatis, & populi vtilitati magis, quàm voluntati consulere.

Qui norunt se ad Magistratum enectos esse, non vt proprijs inseruiant commodis, & vtilitati; sed vt multitudinis bono prospiciant, ad illud omnes suas dirigunt actiones, vt cõmunitas & populus felicitatè cõsequatur. Moderatori vrbis beata vita ciuium proposita esse debet: (*Cic. 5. de Rep.*) vt opibus firma, copijs locuples, gloria

K k k 2

ampl 2

ampla, virtute honesta fit: non vt is se molliter
 curet; sed vt per ipsum subditi bene beateque vi-
 uant: (*Xenoph. in memorab. Socr. lib. 3.*) cum ciuū
 tutela, non seruitus, illi tradita fit: (*Seneca lib. 1. de
 Clem.*) nec Respublica eius fit, sed ipse Reipubli-
 cæ, vt inquit *Claudianus ad Honorium. Liu. lib. 21.*
 res priuata semper obsunt publicis. Publica pri-
 uatis anteferenda bonis. Dicitur publicum (res
 publica, res ad populum pertinens) quasi populi-
 cum, quod ad omnes de populo pertinet, vel per-
 tinere potest. Vt tutor pupillo, vir uxori, sic Ma-
 gistratus Reip. prospicere debet. *Ulrich vnd billich
 wirtel laug. Cicero 1. de Offic. ait: Qui Reip. præsum,*
 duo præcepta *Platonis (4. & 6. Polit.) tenere de-*
 bent. Vnum, vt utilitatem ciuium sic tueantur, vt
 quidquid agant, ad eam referant, obliui commo-
 dorum suorum. Alterum, vt totum corpus Reip.
 curent, ne cum parte aliquam tuentur, reliquas
 deserant. Vt enim tutela, sic procuratio Reip. ad
 utilitatem eorum, qui commissi sunt; non ad eo-
 rum, quibus commissa est, gerenda est. *Hadrianus
 Imp. & in concione, & in Senatu dictitabat, ita se
 Reip. gesturū, vt sciret populi rem esse, non pro-*
 priam. *Spartian. Iustinianus (l. ynica, §. hac autem,
 Cod. de caduc. toll.) ait: Quod cōmuniter omnibus
 prodest, hoc rei priuatae, & utilitati Principis
 præferendum. Et (l. 23. Cod. de nuptijs) Imperialis
 benenolentiæ proprium esse omni tempore sub-*
 iectorum commoda inuestigare. *Arist. 8. Pol. cap.
 10. inquit: Tyrannus suum ipsius commodum
 spectat, & quærit: Rex subditorum. Cicero lib. 8.
 ad Attic. epist. 11. ait: Vt gubernatori curus se-*
 cundus, medico salus, imperatori victoria, sic
 Reip. moderatori beata ciuium vita propo-
 sita est.

est. Cùm *Dauid Rex* ob suum peccatum conspiceret subditos diuinitus esse percussos, conuersus ad Dominum exclamauit, dicens: (2. Reg. 24.) *Ego sum, qui peccauit: isti, qui oues sunt, quid fecerunt?* vertatur, obsecro, manus tua contra me, &c. salutem subditorum sua ipsius salute habens charitorem.

SIGNVM LXVI.

RECREATIONES DVNTAXAT

honestas subditis permittere.

Recreationes, & exercitationes corporis sunt permittendæ, i. quia nulla res potest continuum laborem ferre.

Quod caret alterna requie, durabile non est.

Ouid. epist. 4. 2. ijs augetur robur corporis, membra dilatantur, 3. valetudo conseruatur, dum humores crassi consumuntur, corporis membra indurantur, natiuus calor augetur; vt contra quiete & otio destruitur. Hinc Cicero Tironi suo prescribit *περίπατον σύμμετρον*, moderatam inambulationem, in Epist. 16. Fam. 4. alacritas in laboribus excitatur; fastidium, quod ex nimia laborum continuatione oriri solet, leuatur, 5. recreatio est medicina tristitiæ, & melancholiæ, Musæus: Dulcius est nihil cantu (Musica) mortalibus ægris, (fortunæ telis confossis.) Musica festi corporis membra reficit, spiritus attonitos vires reddit, vires sepultas excitat, ipsum animam deiectum mirificè erigit, & confirmat. 6. *lyra* & nerui ex remissione conseruantur, ex assidua intensione franguntur: & nouales, licet

Kkk 3

alter-